

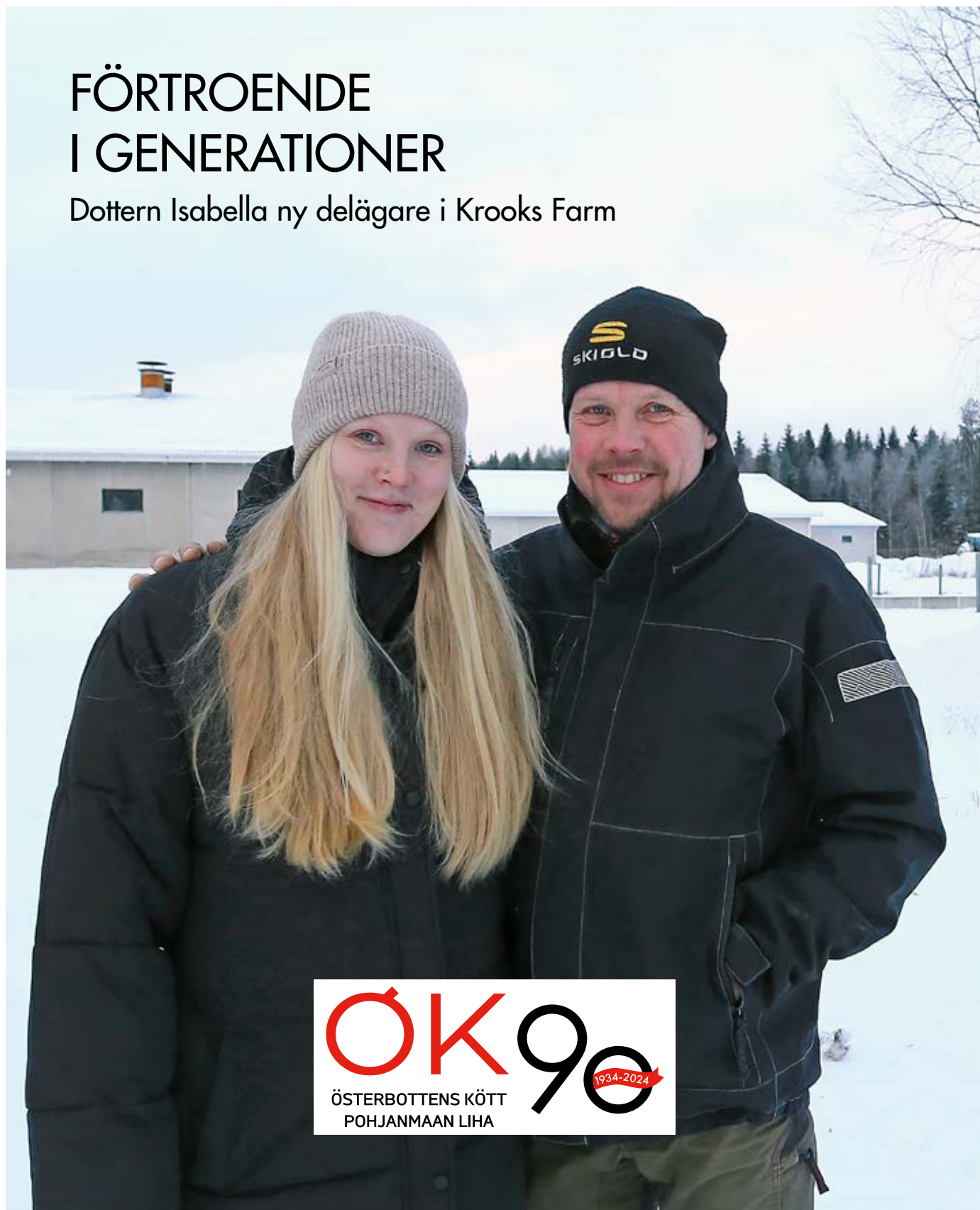
02
2024

KLÖVAR & TIMOTEJ

Österbottens Köts informationstidning

FÖRTROENDE I GENERATIONER

Dottern Isabella ny delägare i Krooks Farm

OK 90
ÖSTERBOTTENS KÖTT
POHJANMAAN LIHA

1934-2024

INNEHÅLL

LEDARE/VD TOM ÅSTRAND	3
JUBILEUMSÅRET ÖK90	4
ÖK90-FILMEN	4
FÖTROENDE I GENERATIONER	5
ÖK90-SEMINARIUM	7
FÖRVALTNINGSRÅDET	8
FÖRTROENDEVALDA	9
DAG MED DIKOR OCH NÖTDJUR	10
TILL NÄSTA GENERATION	12
AKTUELLT ANSKAFFNING	14
SVINSEKTORN	16
NÖTDAGAR	17
NASSTRANS NYA KALVBIL	18
ELMIA JORDBRUKSMÄSSA	19
NY VD FÖR FINNPIG	20
FÖRÄNDRA OCH UTVECKLA	22
JUBILAREN INGMAR SNICKARS	24
PRODUCENTLUNCHER	26
PRAKTIKANT FILIP STRÖM	29
RECEPT	30
KONTAKTUPPGIFTER	31

Ansvarig utgivare: Andelslaget Österbottens Kött

Pärmbild: Krooks Farm

Foto: Anna Sand/Kustmedia

E-post: osterbottenskott@atria.com

Internet: www.osterbottenskott.fi

Chefredaktör: Tom Åstrand / Österbottens Kött

Ombrytning: Kustmedia

Upplaga: 400 ex.

Tryck: KTMP Group 2024

ISSN 1798-7539 (Print)
ISSN 2342-5644 (Online)

POSTADRESS
PB 173, 65101 VASA
BESÖKSADRESS
Flygfältsvägen 2, VASA
www.osterbottenskott.fi

VÄGGKALENDER 2025

År 2025 är här och ÖK har gjort en väggkalender till sina medlemmar och producenter. Den innehåller månadsblad med utskrivna märkesdagar och veckonummer. Den innehåller också förteckning över ÖK:s förtroendevalda och personalens kontaktuppgifter. Därtill utrymme för egna anteckningar och en påminnelse om vilka datum det blir Grillfester i juni.

De allra flesta månadsbilderna är insända av producenterna. Härliga bilder från gårdarna. Ett stort TACK till alla er som skickade in bilder. De var flera än vad som ryms här så någon av dem kanske dyker upp i nästa års almanacka.

Välkommen att skicka in foton till nästa års almanacka under alla årstider. Lämpligast gör du det på whatsapp till Laura Koskimäki 040 770 9055. Uppge gårdens namn och fotograf.

Andelslaget önskar ett bra år 2025!

BRANSCHINFO

Under året har tidningen ATRIAPRODUCENTER, som utges av A-Tuottajat Oy, översatts till svenska och skickats till ÖK:s medlemmar och producenter. Tidningen har utkommit med fyra nummer under år 2024.

VI SKAPADE FINA ÖK90-MINNEN

BÄSTA LÄSARE, ÖK:s 90:e verksamhetsår är snart till ända och det är dags att reflektera över jubileumsårets händelser och de minnen som skapats under året som gått. Även om jubileet firades i arbetets tecken så kryddades vardagen med en hel del aktiviteter året till ära. En viktig målsättning med firandet var att sätta andelslagets medlemmar och producenter i centrum – det är ni som får ÖK att gå runt. För min egen del vill jag lyfta fram årets grillfester, fullmäktiges ÖK90-seminarium samt ÖK90-filmen. Dessa lyckades på något sätt fånga vad vi kallar för ÖK-andan, känslan av samhörighet, företagsamhet och framtidstro. Jag vill passa på att tacka ÖK:s förvaltning och personal för jubileumsårets planering och genomförande och framför allt andelslagets producenter som tog sig tid att komma på året tillställningar – tillsammans skapade vi många fina ÖK90-minnen.

ÖK:S VERKSAMHET. ÖK:s 90:e verksamhetsår ser även ut att resultatmässigt nå upp till tidigare års nivåer. Omsättningen från andelslagets köttanskaffning och djurförmedling har ökat som ett resultat av högre produktivitet och ett bra djurflöde i ÖK:s svin- och nötkedjor. Även Atria-koncernen och dess dotterbolag har under året uppvisat en stabil verksamhet. Atrias fokus på kostnadseffektivitet och ett målmedvetet arbete för optimering av produkternas värde i varje försäljningskanal på både den inhemska såväl som utländska marknader ger resultat och alla Atrias affärsområden går för tillfället bra. Årets ledare låter sig inte skrivas utan att jag även tar upp reaktionerna på de uppdaterade nationella näringsrekommendationerna som utarbetats av sta-

tens näringsdelegation och publicerades i november. Kostrekommendationerna beaktar för första gången utöver hälsa också klimat och miljö. Finländarna skall äta mera växtbaserad kost med mindre kött på tallriken.

DE NYA REKOMMENDATIONERNA kommer sannolikt att med omedelbar verkan påverka sammansättningen på cirka en miljon offentliga måltider per dag, i skolor och universitet, på sjukhus och äldreboenden samt övriga offentliga institutioner. Producentorganisationerna har kritiserat kostrekommendationerna för att de i för alltför hög grad styrs av klimat- och miljöfrågor. Sannolikt även utgående från ideologiska värdegrunder, utan att beakta det finländska jordbrukets och produktionsmetodernas styrkor. Den finländska köttproduktionen är världsledande både gällande livsmedelssäkerhet och hållbarhet. Men framför allt är köttproduktionen en hörnsten i Finlands försörjningsberedskap. Debatten kring kostrekommendationerna aktualiserar åter den ignorans som finländska myndigheter och tjänstemän uppvisar gentemot landets egen livsmedelsproduktion – och den ignoransen grundar sig till stora delar inte på okunskap utan ideologi.

HÄR PASSAR det bra att påminna om orden med vilka ÖK90-filmen avslutas – arbetet fortsätter. Andelslaget Österbotens Kött grundades i syfte att fungera som medlemmarnas och producenternas kraftsamlare och befrämjare av verksamhetsförutsättningar för en österbottnisk köttproduktion. Uppdraget är det samma nu som för 90 år sedan. ÖK som andelslag och dess producenter har genom årtiondena alltid hittat en väg framåt. Den företagsamhet och framåtsträvan som

kännetecknar ÖK:s producentkår, kommer med säkerhet att bestå och driva gårdsutvecklingen i den riktning som krävs. ÖK:s viktigaste uppgifter är att upprätthålla en effektiv och fungerande kärnverksamhet och service till andelslagets producenter samt stöda och möjliggöra investeringar i framtidens köttproduktion. Tillsammans ska vi ta andelslaget till nästa stora milstolpe – ÖK 100 år.

BÄSTA LÄSARE, det har varit den högtid på året där det känns speciellt viktigt att för en stund stanna upp inför de saker som är viktiga i livet – att få vara tillsammans med nära och kära. Förutom känslan av gemenskap hoppas jag även att Ni fått njuta av många välsmakande julbord där maten är tillredd av inhemska råvaror. Jag vill rikta ett stort tack till ÖK:s producenter, förtroendevalda, personal, djurbilschaufförer samt övriga samarbetspartners för ett gott samarbete under verksamhetsåret 2024, och önskar Er alla samt era nära och kära ett framgångsrikt Gott nytt år 2025!

Tom Åstrand
Verkställande direktör

JUBILEUMSÅRET ÖK90

ANDELSLAGET ÖSTERBOTTENS KÖTT har firat 90 år 2024. ÖK:s konstituerande möte hölls i Vasa den 10 april 1934 med mål att förbättra slaktdjurshandel och marknadsföring av kött i området. Under årtionden som passerat har ÖK skött anskaffning, djurför-

medling, haft tre egna fabriker, förädling och egna butiker. Numera är ÖK delägare i Atria, till vilken ÖK sköter köttanskaffning från Österbotten.

Andelslagsanda, fört. Visionen är att även i framtiden upprätthålla inhemsk köttproduktion. ÖK:s medlemmar och producenter är en del i detta viktiga arbete.

ÖK har uppmärksammat jubileumsåret främst i arbetets tecken. Under året har dock vardagen kryddats guldkant och synliga spår av ÖK90. Den jubileumslogo som framställdes har återsetts i marknadsföring och på produkter. Alla medlemmar fick en gåva vid sommarens Grillfester, en unik förpackning med ÖK90-muggar.

ÖK90-FILMEN

I SAMBAND MED att ÖK firade 75 år gavs en gedigen historik ut i bokform. Den används ännu i dag som referensverk över Österbottens Kött:s historia. Styrelsen för ÖK beslöt inför jubileumsåret vid 90 år att anta ett mer modernt grepp med att addera 15 år till åt ÖK:s historia, detta genom att låta producera en film. En företagspresentation av ÖK90, ett tidsdokument över hur verksamheten ser ut idag och en hyllning till andelslaget och dess producenter.

– I syfte att värna om att vi är starka tillsammans, uttryckte sig VD Tom Åstrand när han presenterade filmen vid premiärvisningen under ÖK90-seminariet.

Filmen har under år 2024 producerats i samarbete

med Kustmedia Ab. Filmen är uppbyggd som en årsklocka där producenter, förvaltning, personal och verksamhet ges utrymme.

Tom Åstrand riktar ett stort tack till de producentfamiljer som ställt upp och välkomnat filmteamet till sin vardag samt till förtroendevalda och personal för medverkan.

ÖK 90

1934-2024

Humorgruppen KAJ var överraskningsgäster vid Grillfesterna och filmen ÖK90 har producerats. Alla medlemmar och producenter fick en vykortshälsning per post i samband med dagen för grundandet, den 10 april.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

FÖRTROENDE I GENERATIONER

HENRIK HOLM FRÅN HIRVLAX är tredje generationens ÖK-medlem. Hans farfar Jakob Holm, född 1892, uppförde gårdens driftscenter år 1929. Han var framsynt och aktiv, på olika plan i lokalsamhället men främst inom andelsrörelsen. När Österbottens Kött ombildades till andelslag blev Jakob Holm ordförande i dess tredje distrikt och senare invaldes han i ÖK:s förvaltningsråd. Henrik Holms pappa Carl-Erik övertog jordbruket och djurhållningen. Han var medlem i ÖK:s förvaltningsråd under åren 1970 - 1987. Henrik, i rakt nedstigande led, kom även han att bli jordbrukare och aktiv branschens organisationer, bland annat inom Andelslaget Österbottens Kött.

Till dags dato har Henrik varit förtroendevald i 30 år. Han har varit medlem i förvaltningsrådet från år 1995 och framåt. Henrik har också stått för ÖK:s representation inom Atrias förvaltning och andra branschorganisationer genom åren.

– Vi har från vår gård varit ÖK-leverantörer i 90 år. Gårdens egen svinproduktion avslutades 2017 med sker i dag via deläggande i Ab WestFarm.

– Andelslagsrörelsen har haft stor betydelse i våra byar och tidigt insåg våra förfäder att det är genom samarbete man når resultat.

Henrik Holm forskar i sin bygds historia. Han hittade dokument över att hans farfar Jakob, tillsammans med fyra andra, planerade att gå samman och bygga en andelsladugård i Hirvlax. Henrik har hittat protokoll från 1945 där de sökte statlig finansiering för sitt projekt. Ansökan förföll emellertid då det var en för ny och oprövad verksamhet – ansåg man från statligt håll.

– Deras grundidé innehöll långt samma ingredienser som vi har sett i dag i många andra större samägda produktionsanläggningar. I deras protokoll från mitten av 1940-talet står att läsas att "...

Andelslagets ändamål är att befordra sina medlemmars ekonomiska förkovran genom att höja kreatursskötselns räntabilitet genom att nedbringa byggnads och driftskostnaderna med ny ladugård för rationell skötsel av utbildad personal och moderna maskiner..."

Förtroende för ÖK går från generation till generation. ÖK-andan är stark.

– Det är intressant att se engagemanget gå i arv. Man blir inte förtroendevald. Man får ett förtroende från en uppdragsgivare. Man förvaltar sitt förtroende. För att man kan, vill och känner ansvar.

Henrik medverkade i ÖK:s 75 års-historik. Andemeningen i hans värderingar i dag är desamma.

– Ett andelslag blir inte föråldrat. Inom ÖK är vi starka tillsammans och det är vi medlemmar som ska upprätthålla andelslagsprinciperna och styra bolagets utveckling.

– För egen del inser jag att mitt engagemang inte är någon tillfällighet. Intresset och tron på att engagera sig är djupt rotat i släkten. Ett intresse som verkar gå vidare till nästa generation, våra barn.

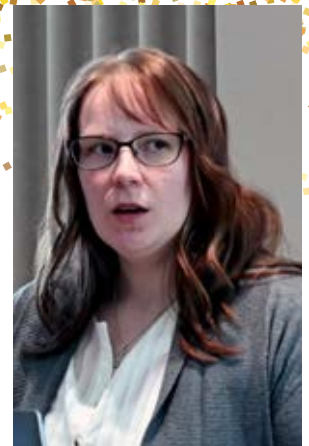
Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

Från vänster Anton Broända, Simon Ingves, Kristian Björknäs, Tomas Juthman.

Ulf Nylund.

Tea Hagman.

Ola Sandberg.

Penna Urrila.

Bengt Höstman, Ralf Flén, Tom Weckström, Runar Lilland, Pär-Gustav Lindh.

Stefan Saaristo, Kjell-Göran Paxal.

Jan Andersén, Mats Nylund.

Laura Koskimäki, Joni Staffas, Tom Åstrand.

John Åsvik, Kari Huhtala.

Paneldebatten från vänster Stefan Saaristo, Kjell-Göran Paxal, Ulf Nylund, Mats Nylund och Jan Andersén.

ÖK90-SEMINARIUM

ANDELSLAGET ÖSTERBOTTENS KÖTT bjöd in till jubileumsseminarium vid Original Sokos Hotel Royal i Vasa fredagen den 1 november 2024. Programmet inkluderade lunch, föreläsningar av inbjudna gästföreläsare, paneldebatt och avslutningsord. Vid seminariet var det premiärvisning på den nyproducerade ÖK90-filmen. Seminariet avslutades med jubileumsmiddag.

Inbjudan hade riktats till ÖK:s förvaltning: fullmäktige, förvaltningsråd, styrelse, personal och inbjudna gäster, bland annat tidigare VD:ar och styrelseordföranden. Trevliga återseenden. Andelslaget har över tid haft förmåga att anpassa sig till rådande situationer och det är stor tacksamhet som riktas till dem som gått före och vågat fatta beslut.

Dagens inbjudna föreläsare höll anföranden på hög nivå. Interaktionen med publiken var god och det fanns framtidsstro i rummet trots de utmaningar som finns inom branschen.

Kari Huhtala, VD för Finlands Svenska Andelsförbund, agerade moderator under paneldiskussionen med rubriken: Vision 2050 – Förutsättningar för en hållbar och livskraftig köttproduktion i Österbotten.

Panelens sammansättning var styrelseordförande för ÖK Jan Andersén, styrelsens vice ordförande för ÖK Kjell-Göran Paxal, styrelseordförande för Finlands Svenska Andelsförbund Stefan Saaristo, VD för Vasa Andelsbank Ulf Nylund samt förbundsordförande för SLC Mats

Nylund. Huvudteman för panelen var 1) Nästa generation. Framtidens köttproduktion leds av innovativa företagsledare och entreprenörer. 2) Finansiering av framtidens lantbruk och köttproduktion – villkor och förutsättningar samt 3) Agri-tech, är digitaliseringen nästa revolution inom lantbruk och köttproduktion.

Panelen delade med sig av sina reflektioner och publiken involverades. En mycket bra debatt. Kari Huhtala ringade in diskussionen med att be om tankar kring ÖK 2050 och kommande köttproduktion i Österbotten. Här några av kommentarerna.

– Andelen kött som produceras är mera än i dag och det kommer att gå bra för ÖK.

– Vi har goda möjligheter att producera kött i framtiden. Vi har rent vatten, kunande och mycket duktiga producenter.

– Om produktionen sedan sker hos fristående producenter eller i samarbete med andra kommer tiden att utvisa.

– ÖK behövs!

Förvaltningsrådets ordförande Ola Sandberg framförde Atriakoncernens VD Kai Gyllströms hälsning till jubilarerna. Gyllström var inbjuden gäst men var förhindrad att delta i seminariet då han i stället den här dagen deltog i President Alexander Stubbs följ till Kina, där Atria var med och öppnade dörrarna för finskt fjäderfä på den globala marknaden.

Seminariet avslutades med jubileumsmiddag.

PROGRAM

- Lunch
- Hälsningsanförande av Tea Hagman, fullmäktiges ordförande, ÖK
- Hur kan intressebevakningen främja morgondagens konkurrenskraft?
– Mats Nylund, förbundsordförande, SLC
- Aktuella trender inom lantbruksfinansiering – hårdare krav samt inverkan av taxonomin
– Ulf Nylund, VD, Vasa Andelsbank
- Kaffeservering
- Finlands ekonomi: möjligheter & utmaningar
– Penna Urrila, chefsekonom, Finlands Näringsliv EK
- Paneldebatt: Vision 2050 - Förutsättningar för en hållbar och livskraftig köttproduktion i Österbotten med moderator Kari Huhtala, VD, Finlands Svenska Andelsförbund
- Avslutningsord av Ola Sandberg, förvaltningsrådets ordförande, ÖK
- Jubileumsmiddag

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

TACK FRÅN FÖRVALTNINGSRÅDET

ÖK:S FÖRVALTNINGSRÅD HÖLL möte i Vasa den 22 november 2024. Till mötet är även ÖK:s fullmäktige-ordförande, vice ordförande och styrelsen kallade. Programmet inleddes med gemensam lunch 12:00 och mötesförhandlingarna tog vid en timme senare.

Redan i inledningen tackade förvaltningsrådets ordförande Ola Sandberg styrelse och personal för ett gott arbete under året. Mycket arbete och många projekt har rots i land vilket gynnar ÖK:s verksamhet och målsättningar.

Som brukligt vid mötet i slutet av året var personval på agendan. I styrelsen, och för perioden 2025–2026, var Christer Storfors och Henrik Pott i tur att avgå. Båda har ställt sig till förfogande för återval uppgav valutskottets ordförande Fredrik Backlund och så blev även förvaltningsrådets beslut. Mötesarvoden fastställdes.

Mötet valde representanter till organisationer och bolag som ÖK är delägare i under 2025. Förteckningen av alla förtroendevalda listas på sidan här intill. En eloge till alla dem som ställer sig till förfogande som förtroendevald inom andelslaget.

Kjell-Göran Paxal är Österbottens Kött:s representant i Atria Abp:s styrelse. Han gav en kort rapport från Atria och den senaste delårsrapporten, Q3. Han lyfte upp aktualiteter som att Atria fått tillstånd att exportera broiler till Kina, förslaget till de nya nationella näringsrekommendationerna och vikten av inhemsk livsmedelsförsörjning.

Atrias delårsresultat visar att resultatet för Atria Finland, jämfört med ifjol har minskat medan Sverige har ökat. Danmark och Estland håller sig på fjolårsnivån.

– Huvudorsaken till minskningen i Finland tillskrivs A-Foder, uppgav Paxal. Lägre spannmålspriser, lägre foderpriser och en liten minskning från handeln med restauranger. Årets lyckade grillsäsong hjälpte upp resultatet, tillade han.

Förslaget till de nya nationella näringsrekommendationerna är ett bakslag för branschen då minskat intag av kött föreslås. Tomas Långgård kommenterade att arbetet har skett utan politisk styrning och utan att man har hört branschen.

Arbetet fortsätter.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

Förvaltningsrådets ordförande Ola Sandberg.

ÖK:s medlem i Atrias styrelse Kjell-Göran Paxal.

FÖRTROENDEVALDA

2025

ÖK STYRELSEN 2025

Ordinarie medlem Anderssén Jan
Ordinarie medlem Paxal Kjell-Göran
Ordinarie medlem Pott Henrik
Ordinarie medlem Storfors Christer
Ordinarie medlem Marcus Skullbacka

Styrelsen väljer ordförande och vice ordförande vid sitt första möte 2025.

FÖRVALTNINGSRÅDET

Sandberg Ola, ordförande
Kenneth Dalkarl, viceordförande

Valda för tiden 2022-2025

Strandvall Mårten
Sandbacka Per
Juthman Tomas

Valda för tiden 2023-2026

Backlund Fredrik
Dalkarl Kenneth
Holm Henrik
Ingves Rickard

Valda för tiden 2024-2027

Snickars Johan
Ehrs Tommy
Sandberg Ola
Stefan Engman

FULLMÄKTIGE 2025

Hagman Tea, ordförande
Storgård Mats, vice ordförande
Björknäs Christian
Broända Anton
Hannus Kjell-Erik
Helenelund Andreas
Helenelund Daniel

Holmström Magnus
Hägg Michael
Häggman Mårten
Hästö Jonas
Ingves Simon
Isakas Peter
Lybäck Erik

Sandström Fredrik
Skrifvars Robert
Smeds Joakim
Stenmark Johannes
Storfors Charlotta
Sunabacka Jan
Särs Sanna

Kontakta gärna
förtroendevalda
på fältet i ärenden
som gäller ÖK.

ÖK:S REPRESENTANTER TILL BOLAG OCH BRANSCHORGANISATIONER 2025

A-Producenter Ab:s styrelse

Jan Anderssén/ersättare Marcus Skullbacka
Christer Storfors/ersättare Henrik Pott

A-Producenter Ab:s bolagsstämma

Henrik Holm/ersättare Kenneth Dalkarl

Atria Abp:s styrelse

Kjell-Göran Paxal

Atria Abp:s bolagsstämma

Henrik Holm/ersättare Kenneth Dalkarl

Atria Abp:s förvaltningsråd

Ola Sandberg

Ombud till ÖSP:s möten

Rickard Ingves/ersättare Stefan Engman

ÖSP:s fullmäktige

Tom Åstrand/ersättare Daniela Sandbacka

Finlands Svenska Andelsförbund

Tom Åstrand/ersättare Henrik Pott

Foremix Ab:s bolagsstämma

Henrik Holm/ersättare Christer Storfors

A-Foder Ab:s styrelse

Kjell-Göran Paxal

A-Foder Ab:s bolagsstämma

Henrik Holm/ersättare Kenneth Dalkarl

Feedmix Oy Ab:s styrelse

Tom Åstrand

Feedmix Oy Ab:s bolagsstämma

Jan Anderssén/ersättare Kjell-Göran Paxal

Rehukanava Oy:s styrelse

Tom Åstrand

Rehukanava Oy:s bolagsstämma

Jan Anderssén/ersättare Kjell-Göran Paxal

Suurusrehu Oy:s styrelse

Tom Åstrand

Suurusrehu Oy:s bolagsstämma

Jan Anderssén/ersättare Kjell-Göran Paxal

Nautasuomi Oy:s styrelse

Jan Anderssén

Nautasuomi Oy:s bolagsstämma

Tom Åstrand/ersättare Ola Sandberg

Atria Abp valutskott

Kjell-Göran Paxal

Styrgruppen Brysselombudsman

Tom Åstrand

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Projekten Produktiva Diko samt Nöt och Mjolk bjöd in till Diko & Kött seminarium i Vörå den 30 oktober 2024. Samlade var ett trettiotal deltagare från Österbotten med intresse för branschen och för att utveckla sin gårds verksamhet.

Dikoproducenterna Tor-Björn Ede och Daniel Lasén tyckte att programmet var bra under dagen. Handfasta tips om hur man förbättrar produktionen tar de med sig hem.

DAG MED DIKOR OCH NÖTDJUR I FOKUS

DET NYA PROJEKTET Nöt och Mjolk projektet har som mål att säkerställa nötproducenternas fortsättning och utveckling.

Tom Åstrand, VD för Andelslaget Österbottens Kött hälsade välkommen till seminariet varefter djurhälsovårdsveterinären Virpi Welling från Gård & Djurhälsan i Sverige höll föredrag kring dikoproduktion. Speciellt om vikten av att ge kon förutsättningar att ta hand om sin kalv.

– Målet är att dikon ska producera en levande kalv per år med bra tillväxt.

Welling presenterade statistik för olika raser och angav dikons rekommenderade näringsbehov per dag: 10 kg ts lågdräktig/i sin och 15 kg ts högdräktig Lakterar. Dikons högsta prioritet ska vara underhåll, mjölkproduktion och fostertillväxt.

Grunden är A och O

Welling lyfte basfakta som påminnelse till producenterna.

– En ko som är mager vid kalvning har inga näringsreserver vilket begränsar

mjölkproduktionen. Se till att kon äter och dricker, erbjud ljummet vatten och foder, kolla juver och spenar. Dikon ska ta hand om sin kalv, uppmanade hon.

– Hur vet man att kalven mår bra? En nöjd kalv äter och sover, ligger ner 85 % av tiden. Kalven behöver också tillsyn, tillgång till kalvgömma, strö, grovfoder, vatten och mineraler. Det är helt basala behov som kon och kalven behöver för deras hälsa och välfärd, summerade hon.

Vikten av genotypning

Utvecklingschefen vid Nautasuomi Oy, Susanna Vehkaoja gav information om genotypning.

– Det viktigaste är att alla dina avelstjurar är genotestade så att du vet att det är fria från sjukdomar. Det gör att du inte får kalvar med sjukdomar som är med i genotestet. Testen utvecklas hela tiden och för ett prov, som kostar 27 euro, får du mycket information.

– I dag kan man inte längre stambokföra tjurar som inte är genotestade. Det är viktigt att säkerställa djurens härstamning.

Väggkost från fältet

Årets Nötköttsproducent 2023 i Sverige, Christian Håkansson från Gunnarsbergs Ekolantbruk berättade om sin gård med 300 djur av raserna Hereford och Angus. Därtill odlar han 300 hektar mark. Han berättade om sin verksamhet och flera seminariedeltagare tyckte att de fick bra väggkost av honom att ta med hem till egen gård.

Producenten Tobias Mara driver ekologisk mjölkproduktion i Tölby, Korsholm. Kvarnbackens Gård har nu haft biogas i två år.

– Biogas är 60 % metan, koldioxid, lite svavel och vattenånga och 1,3 m³ ger 1kw. Gödseln kommer från mjölkorna och biogasen används till uppvärmning. Den planerade budgeten var 150 000 euro och slutsumman landade på 200 000 euro. Av detta beviljades 30% bidrag för projektet. Vi är nöjda, konstaterade Mara.

Arrangörer var projekten Produktiva Diko och Nöt och Mjolk. Medfinansieras av Europeiska unionen 80 %.

Från vänster Jaakko Ilkka, Leena Jokinen, Marko Jokinen och Sören Stenroos.

SMÅGRUPPSVERKSAMHET INOM ÖK:S OMRÅDE

VID SEMINARIET PRESENTERADES

projektet Nöt och Mjolk av Leena Jokinen och projektarbetaren Jaakko Ilkka.

– Målet är att stödja en helhetsmässig utveckling av gårdarna och säkerställa kontinuiteten i verksamheten. Detta sker genom smågruppsverksamhet, seminarier, gårdsbesök med mera.

Projektet är en stor satsning av projektägarna och projektet är till för producenterna.

I svenska Österbotten går det också bra att kontakta Pernilla Grön eller Sören Stenroos vid Österbottens Kött. Pernilla när det gäller mjölkgårdar och Sören när det gäller nötköttproduktion.

Pernilla Grön berättar att hon, tillsammans med Asta Himmanen från Maitosuomi, har bildat flera smågrupper, två grupper där det pratas generationsväxling och en investeringsgrupp.

Hon förklarar.

– En smågrupp betyder en grupp med lågt antal deltagare, omkring fem personer, som träffas fem gånger.

– Målet är att medlemmarna ska få ett nätverk att vända sig till och verktyg till att planera gårdens verksamhet strategiskt.

Tom Åstrand, Johanna Näeranta och Marko Jokinen.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

PROJEKTET NÖT OCH MJÖLK

- verksamt i Mellersta Finland, Södra Österbotten och Österbotten.
- Målgruppen är nöt- och mjölkproducenter.
- stor strategisk satsning på kött- och mjölkproduktion.
- projektägare är Nautasuomi Oy, Andelslaget Österbottens Kött och Andelslaget Maitosuomi.
- Budgeten om 490 000 euro förverkligas med 80 % delfinansiering från EU.
- Projektiden är mars 2024 – februari 2027.

Den 23 januari – 24 januari ordnar Nöt och Mjölprojektet Young Farmers Meet Österbotten. Dagarna tillägnas unga nötkötts- och mjölkproducenter eller unga, som är intresserade av att bli producenter i framtiden. Young Farmers Meet arrangeras i Vasa med gårdsbesök i Södra Österbotten.

Här kan du anmäla dig:
<https://www.lyyti.fi/reg/YFM25osterbotten>

Far och dotter går mot nya tider. Efter årsskiftet blir Isabella Krooks majoritetsägare i Krooks Farm Ab, som hennes föräldrar Mats och Ulrika drivit sedan 1998.

FRÅN KONTORIST TILL DELÄGARE

FÖRSTA STEGET MOT GENERATIONSVÄXLING

Krooks Farm i Vörå inleder generationsväxling och det första steget tas i januari 2025. Isabella, en av döttrarna i huset blir delägare i aktiebolaget med jordbruk och svinproduktion som hennes föräldrar Ulrika och Mats driver.

DET ÄR NÅGRA dagar före jul och hemma hos Isabella Krooks i Vörå pryds köksbordet både av jul-blommor och röda ljus. Utanför fönstren råder stillhet i det vita landskapet och åkrarna som omger barndomshemmet där hon nu bor med sin egen familj. Några hundra meter bort bryts landskapet av föräldrarnas farm, i vilken hon efter årsskiftet kommer att bli majoritetsägare. Generationsväxlingens första steg tas i januari.

Inte regelrätt generationsväxling

Isabella, 27, är äldst i en syskonskara om fyra och det är även hon som har det största intresset för lantbrukshelheten, som omfattar spannmålsodling och en svinfarm som årligen producerar drygt 10 000 djur.

– Min yngsta bror är också delaktig i verksamheten men främst i jordbruket, förklarar Isabella.

– Det brukar vara hård konkurrens om körandet i vår- och höstbruket, tillägger pappa Mats.

Mats övertog jordbruket efter sin egen far 1995 och tre år senare kom svinuppfödningen med i bilden.

– Sedan dess har vi byggt ut i tre etapper. Det är ditåt utvecklingen har gått – att enheterna ska vara allt större, konstaterar han.

Han och hustrun Ulrika har drivit verksamheten som aktiebolag sedan 2002 och nu ska alltså Isabella också bli delägare.

– Vi började diskutera saken redan för tre år sedan, minns Mats, och i januari genomförs aktieköpet. Det handlar inte om en regelrätt generationsväxling ännu i detta skede, utan ett företagsköp. Jag är 56 så det är för tidigt att börja trappa ner

På Krooks Farm i Vörå produceras årligen drygt 10 000 slaktsvin och vid sidan av djurhållningen driver Mats och Ulrika även en spannmålsodling.

”

I januari blir hon ny VD, skojar Mats, som trots det inte har några planer på att trappa ner ännu.

redan nu, och det är stora stövlar att stiga i. Jag räknar med att jag om några år kan börja trappa ner, ler han.

Sköter redan administrationen

Isabella instämmer. Även om hon har vuxit upp med djuren – hon var ett år då föräldrarna byggde det första svinhuset – och är utbildad inom branschen, är hon medveten om att det återstår mycket att lära sig.

– Jag studerade på Lannäslund och där efter vidare till agrolög i Seinäjoki. Just nu jobbar jag deltid som ekonomirådgivare på Pro Agria ÖSL och sköter även administrationen för Krooks Farm. På det viset har jag fått bra insikt i verksamheten, så det är mer det praktiska arbetet som fått

stå åt sidan nu under småbarnstiden, förklarar Isabella och tillägger:

– Det där med att skruva är väl inte heller riktigt mitt gebit.

Krooks Farm har byggts ut i tre etapper sedan 1998 och solpanelsparken är en av de senare investeringarna.

– Att hålla sig med en modern maskinpark blir förmodligen en av utmaningarna i framtiden, tror Isabella.

Alla faktorer i beaktande

Tillsammans med Andreas, som är egen företagare inom skogsbranschen, har hon barnen Adrian och Ines på tre respektive ett år och ett tredje syskon är på väg.

– Även Andreas är delaktig i verksamheten, främst under skördetiden, och på farmen finns en heltidsanställd, tillägger hon.

Redan 2021 övertog paret Isabellas hemgård ett stenkast från farmen, då Mats och Ulrika flyttade in till Vörå centrum. Nu tas alltså nästa steg i generationsväxlingen då Isabella efter nyår avancerar från kontorist till delägare i Krooks Farm.

– Då får vi ny VD, ler Mats.

Rent praktiskt kommer vardagen inte att förändras desto mer de närmaste åren, eftersom flexibiliteten med tre småbarn är ytterst begränsad för Isabellas del.

Byråkratin kring aktieköpet har de fått hjälp med genom Isabellas arbetsgivare och Anne Sigg på Pro Agria, som bland annat hjälpt till med att beräkna en lämplig köpesumma.

– Affärsplanen gjorde jag själv upp och startstödet är nu beviljat, konstaterar Isabella.

Mats är glad över att sluta ”pappersarbete”, sköta byråkratin som under de 30 år han varit verksam i branschen bara ökat.

– Det är ingen favoritsyssla, och jag minns att min egen far var precis lika glad att ge över administrationen det när jag tog över 1995 och EU samtidigt kom med i bilden.

Någon exakt plan för när generationsväxlingen ska vara fullföljd finns inte.

– Det viktigaste är att börja i god tid och att alla faktorer och alla inblandade tas i beaktande, avslutar Isabella.

Text och foto: Anna Sand/Kustmedia

KYLVÄSKA MED DELIKATESSER FRÅN ÖK

ÖK har under flertalet år haft en egen unik delikatesslåda, som fyllts med inhemska delikatesser från Atria och som producenterna har haft möjlighet att beställa till jul.

I år, och på en producents begäran, blev det en kvalitativ kylväska i stället för en låda. Innehållet är i likhet med tidigare år men också med en nyhet: festkorv med bacon och rödlök.

Delikatesserna är mycket populära hos ÖK:s medlemmar och priset är subventionerat. Det är en fin förmån för medlemmarna och detta år blev det rekord i antalet beställningar, hela 330 delikatessväskor och ungefär hundra mera än 2023.

Att sköta information, ta emot beställningar, beställa innehållet och packa väskorna är personalens förtjänst. Med god rutin sköts det smidigt och effektivt. Vid Öppet Hus den 20 december 2024 delades lådorna ut till dem som beställt. Vid Öppet Hus bjöd ÖK på grillkorv, glögg, julstjärna och kaffe.

2024 – FARTFYLLT ÅR INOM ANSKAFFNINGEN

BÄSTA PRODUCENT, LÄSARE, det har varit ett fartfyllt år på ÖK och anskaffningen år 2024. För det mesta flyter det på bra och vi har klarat oss utan större slaktköer som emellanåt brukar ställa till det under höstarna. Förmedlingen har gått bra både på nötsidan och på svinsidan under större delen av året. Små utmaningar har det funnits och dessa kommer även att finnas i framtiden.

BIFFKALVAR

Om vi ser tillbaka på årets första elva månader så kan vi konstatera att biffkalvsvärmedlingen fungerade bra från början av året för att ta lite mera fart under våren och försommaren i jämförelse

”

Vi har klarat oss utan större slaktköer under året.

med 2023. Per sista juni hade vi förmedlat cirka 100 biffkalvar mera än fjolåret. Sensommaren och hösten var lugnare och vi låg på samma nivåer som året innan. Då biffkalvsäsongen drog i gång i oktober var det inte samma fart som det brukar utom det lät vänta på sig. Farten tog vid och per sista november ligger vi på samma nivå som 2023, knappa 1100 biffkalvar förmedlade.

FÖRMEDLINGSKALVAR

Förmedlingskalvarna, kalvar i åldersspannet 3–6 månader, ligger i år på en hög nivå. Per sista november har det förmedlats drygt 500 kalvar – vilket kan jämföras med 2023 års nivå på 450 kalvar. Årets nivå ser ut att bli cirka 40 kalvar mer än budgeterat. De kalvarna är det en utmaning att placera i vissa fall på grund av små mängder och olika åldrar på djuren i gruppen.

STATIONSKALVAR

Stationskalvarna har under året legat på samma mängder som 2023 men ökade i slutet av året. Jämför man sista november i år med ifjol så har vi förmedlat cirka 80 kalvar mer i år. Nivån är på 893 per sista november och vi har budgeterat för 900 stationskalvar för hela året där kommer vi att överskrida budgeten.

SPÄDKALVAR

Spädkalvssituationen är god och vi har mera spädkalvar än på länge på ÖK:s område. Vi kommer högst troligt att förmedla över 2 000 egna spädkalvar i år. Räknar vi in de spädkalvar som hämtats från A-Producenter till vårt område så torde vi komma upp i en nivå på knappa 3 000 spädkalvar 2024. Över lag har ÖK förmedlat fina och friska kalvar, med förbättrade tillväxter och högre förmedlingsvikter. Medelvikten för spädkalvarna har i år legat lite över 59 kilogram och medeltillväxten på 751g/dag.

NÖTANSKAFFNING

Anskaffningen av nöt var under första halvan av 2024 ungefär på samma nivå som föregående år. Per sista juni hade ÖK en nötanskaftning på 1,4 miljoner kilogram. Sen efter det har vi dragit ifrån fjolåret och per sista november låg vi på 2,74 miljoner kilogram. Det är cirka 100 000 kg mera än 2023 och en bra bit över

budgeterat. Håller vi budgeterad nivå för december månad kommer vi att landa på en anskaffning strax över 3 miljoner kilogram. Medelvikten på all nöt ligger i dagsläget på 341 kg. Även ÖK:s anskaffning av slaktkor ligger på samma nivå som tidigare år eller ca 1.800 kor.

SVINANSKAFFNING

Smågrisförmedlingen har under året haft ett lite överskott som för det mesta varit hanterbart. Vi har redan från början av året märkt att det kommer mera smågrisar än ifjol och det beror främst på en ökad produktivitet i gårdarnas smågrisproduktion. Nu per sista november har

ÖK förmedlat ungefär 4 000 smågrisar fler än ifjol vilket ger en del utmaningar som kommer att fortsätta under 2025. Vi har kört ungefär 1 700 smågrisar till A-Producenter men då har vi även fått tillbaka cirka 700 smågrisar därifrån under tider då vi haft möjlighet att ta emot. Förmedlingsvikten på smågrisarna har ökat under året och nu ligger medelvikten på 32 kg.

Sett till svinanskaffningen hade andelslaget under årets två första månader en bra fart på anskaffningen som ändå bromsade in något i slutet av Q1 vilket gjorde att vi låg på ganska exakt samma nivå som fjolåret och som budgeterat, det vill säga 2 miljoner kilogram. När vi avslutade första halvan av 2024 kunde vi konstatera att vi hade anskaffat exakt samma mängd svin som vi budgeterat

för och det låg på 4,02 miljoner kilogram. Efter det har vi hållit samma nivå som budgeterat under månaderna ända fram till november då vi har årets rekordmånad för svinanskaffningen, knappa 840 000 kg. Så per sista november ligger vi på en nivå på 7,5 miljoner kilogram vilket gör att vi med all sannolikhet kommer att nå en nivå på över 8 miljoner kilogram för hela året. Budgeten var lagt på 7,94 miljoner kilogram. Slaktsvinens medelvikt har legat på 89 kg under årets först 11 månader, köttprocenten på 58,9 för ÖK:s alla slaktsvin.

GOTT NYTT ÅR 2025 FRÅN ÖK:S ANSKAFFNING!

Sören Stenroos
Anskaffningschef

Deltagare från PigHill och WestFarm.

Tuomas Viita.

Lotta och Christer Storfors.

Daniel Klockars.

SVINSEKTORN HAR BRA KVALITET

PRODUCENTDAG FÖR ÖK:S
Svinproducenter ordnades i Vasa i mitten av oktober 2024. Det var ett passligt och intresserat gäng om 25 personer som aktivt deltog med frågor, synpunkter och diskussion. Senast ÖK arrangerade ett tillfälle för enbart svinsektorn var för två år sedan. Det som däremot sker mera regelbundet är nätverksmöten.

Digert program

Programmet bestod av inledning av VD Tom Åstrand, anskaffningsöversikt av anskaffningschefen Sören Stenroos, Atrias köttmarknadsöversikt av direktören för Atria Svin Tuomas Viita. Vidare pratade veterinären Taneli Tirkkonen om Atrias kvalitets- och säkerhetsarbete, utvecklings- och projektchefen Christer Rönqvist om Atria Svins utvecklingsarbete, Agribenchmark & InterPIG och avslutningsvis en hälsning från A-Foder av försäljningschefen Daniel Klockars.

Bra arbete på gårdarna

Tom Åstrand värdesatte att producenterna tog sig tid att komma och träffa representanter för ÖK och Atria. Han poängterade också att en ny undersökning visar att konsumenternas attityd till kött har en positiv trend för närvarande. Sören Stenroos gav färsk information och aktuella siffror från anskaffningen inom ÖK. Svinproduktionen inom ÖK:s område står sig bra i statistiken över friska djur vid leverans, över medeltalet inom Atria. Stenroos gav producenterna beröm för bra arbete på gårdarna.

Viita hälsade från Atria Svin

Tuomas Viita är relativt ny på sin post som direktör för Atria Svin. Han efterträdde Jaakko Kohtala. Han refererade till positiv inställning till svinkött i Sverige och Finland för närvarande. Atria Svin har flera projekt på gång inom genetiken som ska utveckla produktionen.

Taneli Tirkkonen lyfte viktiga punkter inom säkerhetsarbetet. Anticimex har gjort ett gott arbete och arbetet fortsätter.

– En förutsättning för husdjursnäringens framtid i Finland är att uppfylla kraven i samhället samt uppnå allmän respekt och öppenhet, läste Taneli från en av hans bilder. Christer Rönqvist gav en rapport från InterPIG och AgriBenchmark-kongressen i Finland i juni 2024. InterPIG är en viktig rapport för att mäta konkurrenskraft internationellt både vad gäller produktionsresultat- och ekonomi. Från ÖK:s område är WestFarm med. Rönqvist analyserade nuläget inom ÖK:s svinkedja, möjligheter och hotbilder samt kvalitets och produktivetsarbete genom ansvarsfull produktion.

Det var en bra dag eftermiddag med mycket information och med mat och kaffe däremellan.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

NÖTDAGAR I NÄRPES OCH JAKOBSTAD

HÖST HAR ÖK haft Nötdagar på två ställen och dagarna efter varandra i november. I Närpes 6 november och i Jakobstad 8 november. Intresset från producenthåll var stort. I programmet ingick köttmarknadsöversikt av Tom Åstrand, anskaffningsöversikt av Sören Stenroos och aktuell översikt från ÖK:s mjölkgårdar av Pernilla Grön. Under dagarna fanns utrymme för diskussion och frågor. I Jakobstad visades också ÖK90-filmen på storskärm.

Olika teman och rubriker lyftes vid Nötdagarna, sådant som speciellt gäller nötsektorn och i smått som i stort. En enkät har genomförts angående slutuppfödningplatser för framtidsstrategier och ÖK:s behov. Kravet på mjuka liggytor har skjutits upp till slutet av 2026.

Alla nya investeringar behandlas av ÖK:s och A-Producenters styrelser utgående från prognoser och plus/minus slutuppfödningplatser.

Atria investerar i automatisk köttkvalificering i Kauhajoki vilket kommer att förbättra klassificeringen. Betydelsen av Naseva togs upp. Naseva är ett verktyg för djurens välbefinnande, hälsa och mediciner. Målet är att alla Atria Nöt producenter ska ha Naseva i skick inom 2025. Tilläggas kan att Naseva numera är ett krav när det gäller salmonellaförsäkring.

Nötfoder från A-Foder sköts av flera personer vid ÖK. Pernilla Grön sköter mjölkgårdar och Sören Stenroos handhar dikogårdar och slutuppfödare. Peter Backlund tar emot beställningar.

Pernilla Grön och Jaakko Ilkka presenterade projektet Nöt och Mjolk vid Nötdagarna. Målet med projektet är att stödja helhetsmässig utveckling av gårdarna och säkerställa kontinuitet.

– Projektet är till för producenterna. Delta aktivt, uppmanade Pernilla Grön.

Tom Åstrand ledde programmet och gav köttmarknadsöversikt i ett bredare perspektiv. Han lyfte också jubileumsåret ÖK90 och fungerade som moderator under diskussionen, som var både livlig och konstruktiv.

ÖK tackar för aktivt deltagande.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

Jaakko Ilkka.

ÖK anlitat företaget Nasstrans för en del av djurtransporterna inom anskaffnings- och förmedlingsverksamheten.

Nasstrans, med hemmahamn i Bennäs, har en kalvbil, en bil för slaktsvin och en för smågristransport.

– Vi är fem chaufförer, om man räknar in mig, säger ägaren Lars-Johan Backlund.

Richard Aspling har kört kalvar åt Nasstrans i sex år. Han är nöjd med den nya bilen.

NASSTRANS HAR NY KALVBIL

LARS-JOHAN BACKLUND BERÄTTAR att den tidigare bilen för kalvtransporter hade rullat över en miljon kilometer. Den hade gjort sitt och det var dags att köpa ny. Backlund tog först kontakt med ett företag i Tyskland, som han tidigare gjort affär med.

– Jag väntade på en offert i flera år och då det inte kom någon började jag forska i vad det finns för möjligheter på hemmamarknaden. Fick höra att en som kör kalvtransporter åt Atria, Pöyhynen, hade anlitat ett familjeföretag i Seinäjoki, Hirven Konepaja, för att bygga en djurbil med hiss.

Systemet med hiss betyder att man vid lastningen "kör ner bakändan" och hissen har inbyggd våg som läser av vikten när djuren går in i buren.

Undantag i lagen

Fordon för djurtransporter följer stränga lagar och direktiv.

– Att det finns ett undantag i lagstiftningen att bilar med hissanordning inte behöver ha en kofångare gjorde bygget möjligt.

Bilen har varit i trafik sedan september. Backlund och de andra chaufförerna som kört den är nöjda.

Inhemsk tillverkning

– Det är ett modernt fordon som är cirka 11,5 meter med hytt och bur, fortsätter Backlund. Kameraövervakning i buren gör att vi från förarhytten kan se om det hän-

Kalvbilen är modern, bekväm, säker och tekniken fungerar bra. Till höger ses kameraövervakningen och inredningen i buren. De minsta kalvarna som förmedlas är tio dagar och de äldsta sex, sju månader.

der något. Kamera finns också för döda vinkeln. Väggarna har bra isolering och bilen har dubbla vebastur som värmer buren och det tycker jag är bra då det emellanåt är väldigt kallt i Finland vintertid. Dels för att spädkalvarna behöver tillräckligt med värme och för säkerheten ifall en vebastu skulle stanna.

Vidare finns mera utrymme vid lastning och längre axelavstånd.

– Längre axelavstånd gör fordonet säkrare i trafiken. I jämförelse med en bil med ramp är en hissbil smidigare och snabbare vid

djurlastningarna, vilket är bra då vi speciellt med kalvtransporter har många stop per dag. Bilen är också godkänd för transporter över åtta timmar, dricksvatten system åt djuren samt temperaturövervakning.

– Konceptet är fungerande och det känns bra att handla inhemskt. Den här bilen började byggas i våras och i somras önskade tillverkaren visa upp den vid Power Truck Show 2024 i Härmä. Många var intresserade att se hur bilen fungerade.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

ELMIA JORDBRUKSMÄSSAN

”DET ÄR NU FJÄRDE GÅNGEN

jag är med och ordnar resa till Elmia Jordbruksmässa i Jönköping.

Vi åkte i väg 15 oktober 2024. Bussen startade i Edsevä och plockade upp resenärer längs vägen. Vi hade deltagare från Karleby i norr till Malax i söder. Vi brukar ha deltagare i alla åldrar men i år var det nog betydligt lägre medelålder än förut och få av det kvinnliga könet. Första pausen blev i Näripes, där hade bussbolaget IngSva, som vi reste med, bokat kaffe och semla. Österbottens Kött bjöd på det.

Det blev ännu en paus i Rauma innan vi sen anlände till Viking Lines terminal i Åbo. Ganska många var bekanta sedan tidigare så diskussionerna flödade i bussen hela resan. Genast när vi kom på båten åt vi gemensam middag. Det fanns mycket att välja på från buffén och efter det var kvällen fri på båten. På morgonen åt vi frukost innan vi gick av båten, i det här läget var vissa pigga, andra sömniga och några överenergetiska. Ganska lugn bussfärd med

två pauser ner till Jönköping följde. Vi gick runt på mässan tills de stängde för dagen. Vi hade haft önskemål att få ett hotell i centrum i år och vårt hotell låg i området vid den gamla tändsticksfabriken. Utsikten var häftig.

Vi åt gemensam middag på hotellet, gott men för lite enligt detta i vanliga fall hårt jobbande gäng. Torsdag morgon avnjöt vi hotellfrukost och så mässan igen en stund. Vi kom i mycket god tid till Stockholm men Kalle Lasén, som var vår chaufför, tog oss på rundtur med bussen genom Stockholm. Till sist innan vi for till hamnen så åkte vi upp på Lapplandvägen, därifrån man har utsikt över hela stan. Fina foton fick vi med fullmånen som sällskap. Sen på båten blev det igen gemensam middag. Har under årens lopp försökt ha två olika alternativ, inklusive mat och utan, så folk har fått välja om man vill ha med eller utan mat på resan. Alla valde med mat så därför fanns det bara det alternativet nu och ingen klagade.

Under resan hem fredagen 18 oktober var det lugnt i bussen.

Vi hade jätteroligt, åtminstone jag skratade så jag förlängde mitt liv rejält.

Får se vart det bär av nästa gång. Tror nog att det blir Elmia igen om två år, men kanske då i kombination med Helsingin Maatalous Konemessu om den då, som i år, är samtidigt.

Pernilla Grön

NY ERA INOM SVINGENETIKEN

TARVONEN TOG ÖVER SOM VD FÖR FINNPIG

Efter 25 år inom primärproduktionsbranschen har Purmobon Kim Tarvonen både lång och bred erfarenhet, såväl av frågor som rör svin- som nötproduktion. Från rådgivarfunktion gick han över till olika chefsuppgifter innan han nu i början av november tog följande steg då han tillträdde posten som VD för Finnpig Ab.

S OM AGROLOG INLEDDE Tarvonen sin yrkesbana på Faba som nötavelsrådgivare – en tjänst som han hade fram till 2006.
– Därefter blev det motsvarande uppgifter på svinsidan för Finnpig, där jag då blev kvar i ett decennium, inleder han.

Ekonomi- och förmansansvar

Nötproduktionen kommer återigen på hans arbetsbord då han 2016 blev anskaffningsansvarig vid Österbottens Kött. När han 2022 fick en förfrågan av A-Producenter att bli svinteamets områdeschef tackade han ja till erbjudandet. Det är från den uppgiften som han nu två och ett halvt år senare klättrat vidare och samtidigt återgått till sin tidigare arbetsgivare, Finnpig.

– Tanken var att stanna längre hos A-Producenter, men då VD-tjänsten ledig-anslogs insåg jag att dylika tillfällen inte dyker upp alltför ofta, förklarar Tarvonen.

– Den första tiden har gått åt till att ordna praktiska saker kring det administrativa, sätta sig in i ekonomiuppföljning och rapportering till ägarna och styrelsen som är en viktig del av arbetet, berättar han.

– Den största skillnaden är att på min förra tjänst hade jag inte lika stort ekonomiskt ansvar och fungerade inte heller som förman för övrig personal. Till VD-posten finns också många nya, lagstadgade skyldigheter.

”

Vi skaffar vår svingenetik från internationellt framgångsrika avelsorganisationer i Norge och Danmark.

Högklassig svingenetik

Han beskriver företaget som ett litet bolag med tolv anställda, varav största delen i Sastamala, där bolagets seminestation är belägen.

– I ett så pass litet bolag får jag som VD jobba ganska brett, konstaterar han.

Finnpig är ett företag vars huvuduppgift är att anskaffa sina ägare högklassig svingenetik till konkurrenskraftigt pris. Bolaget bildades 2002 av A-Producenter Ab och HKScan Finland Ab och sex år senare stod den egna seminestationen klar, som idag rymmer 240 galtplatser.

Veterinärer med specialkunnande

Finnpig är marknadsledande inom svingenetik i Finland.

– Sedan 2005 har man samarbetat med de andra nordiska länderna och vi skaffar

vår svingenetik från internationellt framgångsrika avelsorganisationer i Norge och Danmark, berättar Tarvonen.

Utöver sin huvuduppgift ansvarar Finnpig även för logistikplanering av livdjursförmedlingen för sina ägares del samt numera också veterinärtjänster till svingårdarna.

– Det har visat sig vara utmanande att hitta veterinärer med behövt specialkunnande och det fanns behov av en dylik service. Idag har vi en heltids och två deltids veterinärer på Finnpigs Saparovet veterinärtjänster.

Kim Tarvonen är sedan 1 november 2024 ny VD för Finnpig Ab, som är marknadsledande i Finland då det gäller svingenetik. Han efterträdde Heikki Hassinen som innehaft posten sedan 2005. Bolaget grundades 2002 och den första VD: n var ÖK: s tidigare VD Per-Gustav Lind. Foto: Privat

Ett utmanande projekt

Med snart 20 år på nacken är en renovering av galtstationen i Sastamala snart aktuell, och planeringen av den kommer att inledas småningom under Tarvonens ledning.

– Det blir ett utmanande projekt eftersom produktionen ska löpa samtidigt, konstaterar han. Därför startas planeringen i god tid och man vill vara väl förberedd när det är dags. Även ny teknik för själva seminproduktionen och tappning av gal-tar finns idag och det bör också beaktas i den kommande renovering.

Text: Anna Sand/Kustmedia

LIHA-AKATEMIA
 ATRIA
 PRODUCENTER

6-7.2.2025
 SOKOS HOTEL TORNI TAMPERE

ÅRETS MEST OMTALADE EVENEMANG ÄR HÄR IGÅNG

Förbered dig på att fördjupa dig i köttbranschens hetaste samtalsämnen och snappa upp de bästa tipsen –Köttakademien 2025 är nämligen på gång, och det evenemanget vill du inte missa!

Åter utlovas en mäktig samling av toppkunnande från proffsen inom köttbranschen, aktuella teman och nya perspektiv på produktionen. Vare sig du är gammal i gården eller nykomling så är det här stället där man lär sig, nätverkar och utbyter tankar om matproduktionens framtid – och så njuter vi naturligtvis av det goda sällskapet.

I Köttakademien belönas också de bästa gårdarna. Alla Atria-avtalsproducenter, A-Foders kunder och intressegrupper är välkomna till evenemanget.

Kom med och häng och lär dig nytt! Kika på programmet och boka din plats atrialihaakatemia.fi

KÖTT-AKADEMIN 2025

Försäljning av biljetter tills biljetterna är slut eller fram till den 15 januari 2025.

GRATTIS LAURA!

Jämna års födelsedagar går inte obemärkt förbi vid ÖK:s kontor. Laura Koskimäki, som sköter marknadsföring och är kontaktperson för producenternas nättjänster fyllde 30 år på senhösten. Först överraskades hon av tårta från personalen och på den rätta dagen bjöd hon själv på tårta. En 30-tårta som bilden visar. Grattis i efterskott Laura!

Pernilla Grön tillsammans med Niclas Sjöskog, en av de mjölkproducenter hon besökt i år. Hon gör flera gårdsbesök per vecka och arbetar också med Nöt och Mjolk projektet Produktiva Diko genom smågruppsverksamhet.

VÅGA FÖRÄNDRA OCH UTVECKLA GÅRDEN

Pernilla Grön, Nautasuomi Oy:s kundrelationschef på ÖK:s område har snart ett år bakom sig i tjänsten. Hon samarbetar med ÖK:s personal och riktar sig till mjölkgårdar vad gäller produktionsutveckling och annan rådgivning.

E N SEN EFTERMIDDAG möter Pernilla upp för intervju, ett samtal om hur det går i jobbet och hennes reflektioner över det år som gått.

– Jag började som kundrelationschef i slutet av januari 2024. Jag är rådgivare åt mjölkgårdar i Österbotten, också på finska sidan. Det är lärorikt, intressant och många producenter är jag redan bekant med från mina 20 år vid Faba.

– Jag kontakter producenter och frågar om jag får komma ut till deras gård. Responsen har varit väldigt positiv.

Ett gårdsbesök bygger på samtal med producenten och genomgång av produktionen.

– Vi går igenom läget, livet och vilka planer de har framåt.

– Avsikten är att jag ska besöka gårdarna en gång per år. Under 2024 har jag fäst vikt vid gårdarnas utfodringssystem. År 2025 har jag nytt tema.

– Samtalen är uppriktiga och viktiga. Jag har tystnadsplikt och ingen behöver tvivla på den.

ibland ringer producenterna upp hen-

ne och hon tycker att det är lyckat med kommunikation i båda riktningarna. Pernilla är en länk mellan producenterna och andelslaget.

Efter ett besök skriver hon rapport/minnesanteckningar och en gång i månaden har hon möte med ÖK där hon informerar om vem hon besökt.

ÖK och Atria hör till dem som ännu låter trycka upp egna produkter som mössor, kepsar och dylikt. Det är uppskattat på fältet och något Pernilla brukar ge som gåva vid besök på fältet.

VILKA ÄR DINA GODA RÅD TILL MJÖLKGÅRDARNA PERNILLA?

- 1 Var positiv. En inställning du kan välja varje morgon.
- 2 Var stolt över dig själv, ditt jobb och ta tillfällen i akt att träffa andra inom din bransch.
- 3 Ha personalmöten inom familjen. Som företag har. Att en gång i veckan sätta sig ner och gå igenom saker minskar irritationer som suger energi. Ett enkelt exempel kan vara att "vi visste inte om att du hade tandläkartid och ska vara borta på eftermiddagen".
- 4 Våga förändring. Om du gör som du alltid gjort är det som det alltid varit.
- 5 Goda rutiner tar samma tid att följa som dåliga rutiner.
- 6 Inför en förändring i gången och håll ut. Kor är vanedjur och om man inför för mycket nytt vet man sen inte vad som orsakar vad.

ÖK mår om sina producenter

Pernilla har tre specifika frågor hon riktar till alla hon besöker. Vad upplevs som positivt, vad är negativt med jobbet och så producenternas hälsning till ÖK. Svaren varierar givetvis.

– Man gläds åt ifall det finns intresse hos nästa generation att ta över, åt att "arbeta ilaag", att få vara frisk, ha ett jobb man trivs med och att mjölkpriset höjdes lite på sensommaren.

– Byråkratin och ekonomin genomsvär gårdarnas negativa reflektioner.

– Hälsningarna till ÖK är bland annat nöjet att få ta del av både Grillfester och Producentluncher liksom gemenskapen inom andelslaget. Djurbilschaufförerna får bra betyg för sin kunnighet och goda service.

– Jag informerar om möjligheten att betala in andelar till ÖK och att ta tillbaka kött vid slakt.

– Jag själv, fortsätter hon, uppskattar ÖK för den varma och familjära känslan som råder, de låga trösklarna och ÖK:s sätt att måna om sina producenter. Hjälpn är alltid nära. Både Atria och ÖK behandlar sina anställda väl och det finns utrymme att växa och utvecklas i sitt jobb.

Brinner för management

Hon är lösningsorienterad och brinner för management.

– Jag är lyhörd för producenternas önskemål och behov. Man kan säga att gårdar har olika personligheter och det betyder att jag jobbar olika vid olika gårdar, förklarar hon.

– Jag har en tendens att snabbt börja spotta idéer. När min särbo, också djurproducent, presenterar ett problem börjar jag genast servera lösningar.

– Sen tittar han på mig och säger "ja vila nu mest bara berätt", skrattar hon.

Pernilla är hemma från Purmo, har två snart vuxna söner, 20 års erfarenhet från arbete åt Faba, är grymt intresserad av travsport, delägare i en travhäst och studerar till agrolog vid sidan av jobbet.

Hon kommer inte själv från en jordbrukarfamilj utan kärleken till djur föddes när Purmo rid- och travstall byggdes 1991 och hon själv var tio år.

– I dag frågar jag mig vad jag skulle vara utan mitt arbete tillsammans med bondekåren. Jag älskar mitt jobb!

TANT GRÖN TIPSAR

Alla bönder är som MacGyver någon gång under sin jordbrukarkarriär.

Jag gillar att se hur folk löser olika situationer.

Så därför samlar jag smarta tips och lösningar som jag själv fotat eller bett om foto av er bönder och skall nu dela med mig av dessa i denna kolumn.

Först ut är boxen för slaktdjur som Marika och Jonas Holm i Kvimo har fixat, för att underlätta både för sig själva och slaktbilschaufförerna.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

ETT BRA SORTS ARBETE – MAN ÄR SIN EGEN

ÖK har fyllt 90 år. Ingmar Snickars i Langerskogen, Malax, har fyllt 90 år och det är 50 år sedan han började med biffdjur. I dag är det nästa generation, Johan Snickars, som driver gårdens köttproduktion.

INGMAR SNICKARS VÄLKOMNAR

till sytningshuset som han kallar det, ett litet och modernt hus ett stenkast från det hus där Johan bor med sin familj.

– Mina föräldrar Ina och Lennart byggde det. Jag, min fru Maj-Britt och våra barn Johan och Ulla-Stina bodde på vinden först, sen byggdes huset ut och till sist så byggdes det här.

Pionjärer med biffdjur

I början av december blev Ingmar 90 år och firade det med familjen. Hans föräldrar hade

mjölkproduktion och "så fort jag börja dååå ti arbet" var han en del av jordbrukarlivet på gården. Han arbetade också som grävmaskinsförare, först som anställd åt Malax Gräv och "Fantis". Senare som egenföretagare. Han övertog jordbruket och mjölkorna.

– Det gick bra, men då Maj-Britt arbetade som hälsosyster och jag körde grävmaskin blev det för mycket med mjölkorna och "fäustiderna".

I stället valde han att börja med biffdjur och det var 1974. Han var en av pionjärerna inom den inriktningen.

– Ingmar Bäck i Komossa började med biffdjur ungefär vid samma tid men vi var nog rätt ensamma då – i hela landet tror jag.

Rekryterat till egen gård

Via seminören fick han tips om var man korsat olika raser av mjölkkor och inledningsvis hade han sju djur.

– Sen tog det år innan jag fick första likviden. Kalvarna skulle födas upp till kor, de skulle betäckas, bära kalv, kalva och så skulle den nya kalven växa till sig till innan leverans till slakteriet. Slaktvikten var omkring 400 kilogram.

– Jag sålde och jag sparade djur till egen rekrytering. Besättningen blev större och produktionsutrymmena har byggts till i flera omgångar.

– Jag minns ännu när jag sålde första

Vi går till fähuset där katten tar emot oss. Kalvarna är lugna och fina, avelstjuren stiger upp för att hälsa, eller var det för att Ingmar strödde lite foder åt honom. Charolais är rasen. Vi tittar också ut till de större djuren utomhus. De gillar läget i nysnön. Äter, idisslar, låter sig skrapas på ryggen av en mekanisk borste.
– Visst är det fina djur, säger Ingmar och stänger dörren.

tjuren. Först fick jag ett grundpris per kilogram kött, och så fick vi tillägg om fem mark/kilogram då det var biffdjur. Det var rätt mycket med den tidens mått mätt och för den första tjuren som jag sålde fick jag 16 000 mark.

– Vi har hållit oss i de högsta kvalitetsklasserna och då får vi bästa priset också.

– Vi skötte rekryteringen till egen gård. En frisk ko kalvar omkring tio, tolv gånger. Från början kunde det komma stora kalvar, vilket var besvärligt för kon. I dagens läge har aveln utvecklats så numera är det inte något problem. I de flesta fall sköter kon om kalvningen själv men vi finns förstas till hands om det händer något eller om en kalv behöver vändas vid kalvningen.

Han minns djurbilschaufförer som Sven Rönback, Karl-Gustav Långqvist, Mikael Dahlgren och flera därtill.

När den här artikeln skrivs noteras att det används både fanns och finns, hade och har. Det blir så med Ingmar. Eftersom han var husbonde men ännu är till hjälp, vilket också Johan tycker är mycket värdefullt.

ÖK-producenter sedan 1974

Åren gick. I början av 2000-talet var tid för generationsväxling. Ingmar är glad över att Johan tog över. Johan hade, precis som Ingmar, tidigt börjat hjälpa till inom jordbruket. Han arbetade som kock i många år och hjälpte till hemma på fritiden. Nu övertog han jordbruket och en djurbesättning om 137 djur.

– Jag minns det, säger Ingmar. Att jag började med 7 och överlämnade 137, ler han.

– Jag har haft ett bra sorts arbete. Man

är sin egen. Men man ska vara beredd på att arbeta mycket.

Idag sker ingen slutuppfödning på gården utan kalvarna förmedlas till slutuppfödningsgårdar när de är sex månader gamla. Det sker via Österbottens Kött:s förmedlingstjänst.

– Vi har varit ÖK-producenter sedan starten 1974. Samarbetet har fungerat bra i alla tider.

– Jag kan tycka att det är synd att nödslakten upphörde. Men kanske det inte fanns lönsamhet i det, funderar han.

Bästa grävmaskinsföraren

Ingmar är till hjälp i det dagliga arbetet. Han sköter mycket traktorarbete och kör grävmaskin till husbehov.

– Jag är tillsvidare bäst i huset på att köra grävmaskin. Med mycket annat arbete kommer jag till andra numera.

– Morgonskiftet har jag slutat med, skrattar han. Men senare på dagen går jag ut. Det finns alltid något att göra.

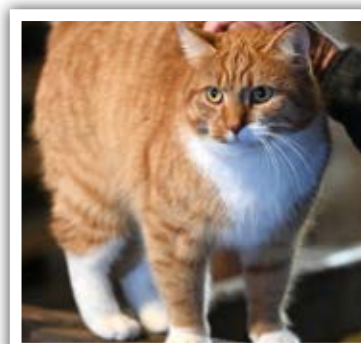
Det handlar om stora köttstradur och även om Ingmar blivit tillknuffad någon gång minns han inte att han skulle ha varit rädd.

– En ko som just kalvat beskyddar sin kalv. Det är viktigt att respektera det.

– Vi har haft ett rekord här också. Avelstjuren Uolevi som blev sex år och hade en slaktvikt om 1016 kilogram. Det är grymt stora djur men i regel är de beskedliga. Jag har sagt att våra avelstjurar är så vänliga att jag kunde vila middag med dem i kätten.

Ett korsord om dagen

Ingmars fru Maj-Britt dog för ung i cancer, en kort tid efter att hon blivit pensionär.

Ingmar fick anpassa sig till en ny tillvaro där han både deltog i utearbetet och skötte hushållet.

– Om jag är ärlig visste jag inte innan hur mycket det finns att göra inomhus, skrattar han.

Han är flitig bärplockare. Han bjuder på saft av blåbär och hallon och på rulltårtan lägger han en stor sked hjortronsylt. Han saftar och syltar. Han steker köttbullar och biffar men de lyxigare köttbitarna brukar Johan och Stina tillreda.

– Då får jag bara gå över gården till deras restaurang.

På julbordet ser han gärna både skinka och lutfisk. Han tittar på tv och fyller i korsord.

– Ett korsord om dagen. Åtminstone.

På frågan om han är aktiv inom föreningsliv svarar han.

– Jag brukar få frågan om jag är med i pensionärsföreningen. Men det passar inte riktigt mig för de har oftast verksamhet dagtid och då är jag ju i arbetet.

ÖK hade skickat med fyra muggar som bär ÖK90-logon. Grattis till 90!

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

PURMO

14.11.2024

► Familjen Slotte från Kronoby besöker gärna producentluncherna. Fint att bli bjuden på lunch tycker de. Slottes inriktning är mjölkproduktion och de har i gång tre mjölkrobotar så i den omfattningen är besättningen. Från vänster Elin och lilla Isabella Slotte, Johanna Slotte, Stefan Harju som är anställd på gården, Susann och Johan Slotte samt Jannica Slotte. De hjälps åt på gården. Johanna är pratsam och rolig.
– Du kan skriva att Johan Slotte, 50 år, lever sin dröm, skrattar Johanna och de andra stämmer in.

PRODUCENTLUNCHER 2024

Foto: Pernilla Grön

VÖRÅ
19.11.2024

ÖK bjuder sina medlemmar och producenter på jullunch och det är omtyckta evenemang. Producenterna möter upp i fleraste hundratal till de tre olika tillfällena. I år i Purmo den 14 november, Vöra den 19 november och Böle den 20 november.

Vid Producentluncherna serveras ett utsökt julbord med bland annat Atrias kvalitetskött: julsinka, kalkon, morotslåda, kårlotslåda, prinskorv och rosollisallad. Därtill potatis, grönsaker, hemgjorda sillar och gravad lax, limpa med mera. Som efterrätt kanelsmaksatt pannacotta med glöggtacke och kaffe. Julbordet bär Rent a Chef:s signatur: Jan-Peter Ivars från Närpes och hans personal.

Producentluncherna är ett tillfälle att träffas. På plats är personal från ÖK och A-Foder. I sitt hälsningstal vid luncherna uttryckte VD Tom Åstrand glädje över att så många kommer.

- Så länge ni uppskattar dessa evenemang ordnar vi dem, sa han.
- Och det finns mat så det räcker.

Åstrand tackade också alla dem som deltagit i producentdagar och evenemang under året.

Producentluncherna ordnas i samarbete med de lokala ungdomsföreningarna i Purmo, Vöra och Böle.

◀ Vid jullunchen i Vöra bad producent Tomas Långgård från Malax om att få mikrofonen fram och åter. Han tackade för maten och riktade ett speciellt tack till ÖK och personalen för att de ordnar tillställningar där producenterna får träffas över en god måltid.

- Det är en förmån för oss medlemmar och vi vet att liknande evenemang tar tid att ordna. Stort Tack till ÖK!

BÖLE
20.11.2024

► Samuel Ingves i Skaftung har köttresdjur, både i egen regi och genom företaget Eurobull. Den egna produktionen om 550 tjurar omfattas av medlemskapet i ÖK. Han besökte lunchen i Böle tillsammans med sitt gäng från jobbet. Till höger om honom Mathias Ekholm och Alexander Jablonskyj.
– Maten är god och samarbetet med ÖK är gott. Vi tror på inhemsk köttproduktion. Tummen upp, visar Samuel Ingves.

FILIP UNDERSÖKER SPANNMÅLS- SORTERNA ARILD OCH VERTTI

FILIP STRÖM FRÅN Böle, Kors-
holm, utförde sin studiepraktik vid
Österbottens Kött under sommaren
2023 och sommararbetare delar av
sommaren 2024. Att det blev ÖK
kom sig av att han blev rekommenderad att
ta kontakt med ÖK av Bjarne Mara i Vikby,
där han arbetade en sommar före det.

– Jag är född och uppvuxen på en gård
med spannmålsodling. Har alltid varit
intresserad av branschen. Hemma odlar
vi korn, havre, spelt, bondbönor och ol-
jeväxter.

På fritiden tycker han om jakt, motions-
idrott och att delta i jordbruksarbetet på
gården.

Blivande agrolog

Han studerar till agrolog vid Yrkeshög-
skolan NOVIA i Ekenäs. Som praktikant
vid ÖK fick han pröva på olika uppgifter
och kunde delvis avlasta personalen under
deras semester. Som förman fungerade
Sören Stenroos.

Under sensommaren/hösten 2024 var
han på specialiseringspraktik i Kanada.

– Jag arbetade på en spannmålsgård som
odlade 4000 hektar. 2000 hektar vete och
2000 hektar canola, som liknar vårt rybs.

– Med deras mått mätt var det en stor
gård. Det största skiftet i ett stycke av 550
hektar stort. Vi, jag och tre andra, tröskade
4000 hektar på 37 dagar med fyra tröskor.
Vi började den 26 augusti, ungefär när
höstskörden var klar i Österbotten.

– Skörden var god. Den landade på 9 600
ton vete och 5 100 ton canola.

– Det var intressant att
se sig om i världen, se
hur man jobbar i an-
dra länder. Till Fin-
land kom jag igen
i slutet av oktober.

Uppdrag åt A-Foder

Nu är Filip inne på sitt
sista studieår och jobbar
med avhandlingen. Sin slut-
examen gör han på uppdrag av A-Foder.

– I samarbete med A-Foder undersöker
jag de två vanligaste odlade spannmålsor-
terna i Finland i år 2024.

– Dessa är Arild och Vertti.

I sitt examensarbete kommer han att
undersöka Aminosyrasammansättningen
och Selen i dessa två spannmålsorter för
att klarlägga om de har ändrat från de
analyser vi nu har i Finland.

– Jag kommer även att titta på protein-
innehållet i förhållande till Aminosyrasam-
mansättningen.

Ta kontakt

Här och nu söker han odlare, som odlar
Arild och Vertti, att ta kontakt och delta i
spannmålsundersökningen.

– Kontakta mig så skickar jag ut material
samt svarskuvert som behövs för att ta
några prov, jag behöver två påsar korn a
1,5 liter.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

Delta i en spann-
målsundersökning
för att utveckla
framtidens foder.
Tack på förhand!

Filip Ström
Tel: 044 097 0403
E-mail: filip.strom@edu.novia.fi

Filip och en kollega i Kanada. På bilden också
en tröska som de hade hem på prov.
Foto: Privat

GOTT NYTT ÅR 2025!

 A-FODER

3 SNABBA SÅSER TILL KÖTT

Sammanställt av Jennifer Hägen Bild: Freepik

En god köttbit av bra kvalitet behöver sällan kryddas mycket men det kan ändå vara trevligt att pigga upp med några nya smaker. Här kommer tips på tre enkla såser som passar till alla sorters kött.

BASRECEPT:

2 DL CRÈME FRAICHE
0,5 DL GRÄDDFIL

Utgå från basreceptet och fyll på med olika smaker och kryddor för att skapa tre helt nya såser.

MILD CHILISMAK:

2 MSK SWEET CHILISÅS
HALV KLYFTA VITLÖK

HINT AV RÖKT PAPRIKA:

HALV KLYFTA VITLÖK
2 MSK SWEET CHILISÅS
1 MSK TOMATPURÉ
0,5 TSK RÖKT PAPRIKAPULVER
0,5 KRM SVARTPEPPAR

STING AV INGEFÄRA:

1 TSK FINRIVEN FÄRSK INGEFÄRA
1 KRM SALT

Andelslagets VD

Åstrand Tom
040 630 8510
tom.astrand@atria.com

Anskaffningschef

Stenroos Sören
050 320 1539
soren.stenroos@atria.com

Ekonomichef

Sandbacka Daniela
050 369 6068
daniela.sandbacka@atria.com

**Kontaktperson /
djurlikvider och köttreturer**

Bonn-Aspling Maria
041 435 5170
maria.bonn-aspling@atria.com

**Kontaktperson / producenternas
nätjänster och marknadsföring**

Koskimäki Laura
040 770 9055
laura.koskimaki@atria.com

Kundutvecklingschef / svin

Christer Rönnqvist
040 086 6836
christer.ronnqvist@atria.com

Logistikansvarig nöt

Backlund Peter
040 643 1599
peter.backlund@atria.com

Logistikansvarig svin

Staffas Joni
040 643 1929
joni.staffas@atria.com

**Kundrelationschef
Nautasuomi Oy / Mjölkgårdar**

Grön Pernilla
050 329 2354
pernilla.gron@atria.com

**Kundrelationschef A-Producenter /
Försäljningschef A-Foder**

Klockars Daniel
0400 287 236
daniel.klockars@atria.com

TILL ER TJÄNST

VETERINÄRER

Veterinär / Atria nöt

Herva Tuomas
040 866 9252
tuomas.herva@atria.com

Veterinär / Kvalitet och biosäkerhet

Tirkkonen Taneli
040 744 2696
taneli.pirkkonen@atria.com

BESÖKSADRESS

Andelslaget Österbottens Kött
Flygfältsvägen 2
65380 VASA

Kontaktinformation:

osterbottenskott@atria.com

DJURTRANSPORTER

Slaktbilen Enqvist Transport Ab:

Svin 040 0265733
Nöt 040 0265734

Slaktbilen Ab Nasstrans Oy:

Svin 040 0265731

Djurförmedling Ab Nasstrans Oy:

Smågris 050 4016891
Kalv 040 0363800

VI FIRAR 90 ÅR
JUHLIMME 90 VUOTTA

**ÖSTERBOTTENS KÖTT
POHJANMAAN LIHA**

Postadress
PB 173, 65101 VASA

Besöksadress
Flygfältsvägen 2, VASA

www.osterbottenskott.fi

